

Seminar
„Zaštita prirode - nadzor i predostrožnost“
POGLED IZ DRUGOG UGLA
Mladi istraživači Srbije
Tanja Petrović

IZAZOVI U ZAŠTITI PRIRODE

Neusaglašenost sektorskih politika

- Neophodnost usaglašavanja prostorno planskih dokumenata nižeg reda (opštinska) sa PPD višeg reda (republička) uz ugrađivanje uslova zaštite prirode.
- Zakon o planiranju i izgradnji - zanemarivanje procene uticaja na životnu sredinu.
- Propisi koji uređujuju sektor lovstva, energetike, poljoprivrede i šumarstva.

IZAZOVI U ZAŠTITI PRIRODE

Nedostatak finasijskih sredstava-nepostojanje održivog sistema finasiranja

- Neoperativnost Zelenog fonda
- Ukidanje namenskog karaktera sredstava prikupljenih po osnovu naknada za životnu sredinu

2017. - 214,5 miliona odvojeno je za subvencije upravljačima zaštićenim područjima

2018. - 230 miliona dinara odvojen za istu namenu.

Veći deo sredstava utrošen na: plate zaposlenih, održavanje objekata, kupovina opreme.

Manji deo uložen u praktičnu zaštitu i unapređenje stanja prirode u zaštićenim područjima, kroz revitalizaciju i održavanje staništa i oporavak vrsta.

Alarmantno malo izdvajanje sredstava za očuvanje prirode u Srbiji!!!

IZAZOVI U ZAŠTITI PRIRODE

Prema Zakonu o budžetu Republike Srbije za 2017. godinu za aktivnosti na uspostavljanju **Ekološke mreže** namenjeno je 19,5 miliona dinara, a za uspostavljanje **Natura 2000** 11,3 miliona. Ova sredstva nisu utrošena za predviđenu namenu.

U budžetu za 2018. za uspostavljanje **Natura 2000** izdvojeno je svega 5 miliona dinara, a potpuno je izostalo finansiranje **Ekološke mreže**.

IZAZOVI U ZAŠTITI PRIRODE

Kapaciteti

Uspostavljanjem novog Ministarstva za zaštitu životne sredine dobijena je prilika da se rad na zaštiti vrsta i staništa bolje organizuje i intenzivira.

Ali, sudeći po organizacionoj strukturi Ministarstva, odnosno broju zaposlenih u sektoru za zaštitu prirode, finansijskim sredstvima koja se izdvajaju za ovu oblast i aktivnostima koje se planiraju i realizuju, broju inspektora, zaštita prirode će se i dalje suočavati sa brojnim problemima.

IZAZOVI U ZAŠTITI PRIRODE

Zaštićena područja

- **Kategorizacija**-zasnovana na vrednostima zaštićenih područja

- **IUCN kategorizacija** na ciljevima upravljanja

Zašto je potrebna globalna kategorizacija?

- Poboljšava komunikaciju između različitih aktera u zaštiti prirode

- Obezbeđuje konzistentan pristup zaštiti na bazi ciljeva upravljanja

- Obezbeđuje jedinstven okvir za prikupljanje podataka, kredibilnije izveštavanje i ocene ispunjavanja međunarodnih ciljeva

- Pomaže u pronalaženju različitih pristupa u upravljanju zaštićenim područjima.

IZAZOVI U ZAŠTITI PRIRODE

Upravljanje ili gazdovanje zaštićenim područjima ili.....?

- JP istovremeno upravljači i korisnici
- Neophodno restrukturiranje i uspostavljanje šireg koncepta upravljanja „governance“ koji je baziran na vladavini prava, participativnosti, rodno osetljivim politikama, inovativnosti i konstruktivnom dijalogu.
- Osigurati raznovrsnost stručnog kadra (više biologa i ekologa).
- Jačanje učešća javnosti u procesima donošenja odluka vezanim za upravljanje područjima – koordinacija i saradnja upravljača, OCD i lokalnog stanovništva.
- Bolje provođenje upravljačkih dokumenata.

IZAZOVI U ZAŠTITI PRIRODE

Sprovođenje propisa

- Intenzivna seča šuma u pojedinim oblastima.
- Nelegalna gradnja turističkih i drugih objekata u zaštićenim područjima.
- Nelegalan lov divljih vrsta životinja, posebno ptica.

Preporuke:

- Ojačati kapacitete institucija nadležnih za zaštitu prirode: povećati broj i stručnu osposobljenost, tehničke kapacitete.
- Pokrenuti široki konsultativni proces o izmenama i dopunama Zakona za zaštitu prirode.
- Izgraditi kapacitete policije, inspektorata i sudstva za sprovođenje propisa koji se odnose na zaštitu vrsta i staništa.
- Jačati saradnju civilnog sektora i institucija, posebno u sektoru nadzora.
- Unaprediti prevenciju
- Uključiti civilni sektor u planiranje i sprovođenje edukacije o zaštiti prirode, sprovođenje aktivnih mera zaštite kroz volonterski rad.

Mladi istraživači Srbije

Kontakt:

tanja@mis.org.rs

www.mis.org.rs

011 311 13 14

011 311 66 63

